



**PAPILDOMO SAVANORIŠKO PENSIJŲ KAUPIMO PENSIJŲ FONDAS**

**INVL APDAIRUS PENSIJŲ FONDAS**

**2019 METŲ ATASKAITOS PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA**

# Nepriklausomo auditoriaus išvada

## Papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo „INVL APDAIRUS“ dalyviams

### Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

#### Nuomonė

Mes atlikome UAB „INVL Asset Management“ (toliau – Įmonė) valdomo papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo „INVL APDAIRUS“ (toliau – Fondas) finansinių ataskaitų auditą. Fondo finansines ataskaitas sudaro:

- 2019 m. gruodžio 31 d. grynąjų aktyvų ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų grynąjų aktyvų pokyčių ataskaita, ir
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką.

Mūsų nuomone, pridėtos finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą vaizdą apie Fondo 2019 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir tą dieną pasibaigusių metų grynąjų aktyvų pokyčius pagal Lietuvos Respublikos verslo apskaitos standartus.

#### Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Įmonės ir Fondo pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą „Buhalterijų profesionalų etikos kodeksą“ (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

#### Kiti dalykai

Fondo finansinių ataskaitų už metus, pasibaigusius 2018 m. gruodžio 31 d., auditą atliko kitas auditorius, kuris 2019 m. balandžio 29 d. pareiškė besąlyginę nuomonę apie tas finansines ataskaitas.

#### Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame. Kiekvienas audito dalykas ir mūsų atsakas į jį yra aprašytas toliau.

## Atlyginimo valdymo įmonei sąnaudos

Atlyginimo valdymo įmonei (valdymo mokesčio) sąnaudos už metus, pasibaigusius 2019 m. gruodžio 31 d., sudaro 29 tūkst. eurų (2018 m. gruodžio 31 d. – 23 tūkst. eurų).

Žr. 22.3.2 pastabos „Apskaitos politika“ dalį „Atskaitymų kaupimo bendrovei ir depozitoriumui taisyklės“ dėl atitinkamų apskaitos principų bei finansinių ataskaitų 20 pastabą dėl finansinių atskleidimų.

Pagrindinis audito dalykas	Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu
<p>Valdymo mokesčio sąnaudos už 2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus sudaro 1,5 % Fondo vidutinės gryųjų aktyvų vertės (GAV).</p> <p>Fondas, valdymo įmonei mokėdamas valdymo mokesį, patiria valdymo mokesčio sąnaudas. Valdymo mokesčio sąnaudos yra apskaičiuojamos taikant mokesčių normas, nustatytas Fondo taisyklėse, nuo GAV.</p> <p>Pagrindinis GAV elementas yra vertybinių popierių tikroji vertė, kuri yra nustatoma remiantis rinkose kotiruojamomis finansinių priemonių kainomis arba remiantis patvirtintais vidiniais vertinimo metodais, kuriuose naudojami pagrindiniai duomenys iš kitų stebimų kintamųjų, tokių kaip paskutinė paskelbta kitų kolektyvinio investavimo subjektų GAV ir skolos vertybinių popierių „švari kaina“ (angl. <i>clean price</i>).</p> <p>Į šią sritį susitelkėme dėl to, kad reikėjo itin didelio atidumo siekiant įsitikinti valdymo mokesčio sąnaudų skaičiavimuose naudotų duomenų išsamumu ir tikslumu bei skaičiavimų tikslumu. Todėl mes manome, kad ši sritis yra pagrindinis audito dalykas.</p>	<p>Be kitų, mes atlikome tokias procedūras:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• įvertinome ir patikrinome pagrindinių vidaus kontrolių dėl kasdienio Fondo GAV perkainojimo diegimą, įgyvendinimą ir veiksmingumą;</li> <li>• įgijome supratimą apie Fondo valdymo mokesčio apskaičiavimo procesą ir patikrinome pasirinktų svarbiausių proceso vidaus kontrolių diegimą ir įgyvendinimą;</li> <li>• įvertinome metodą, taikomą nustatant investicijų į skolos vertybinius popierius bei kolektyvinio investavimo subjektus tikrąją vertę, patikrindami, ar jis atitinka taikomus teisės aktų ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus;</li> <li>• už 2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus parengėme nepriklausomą valdymo mokesčio sąnaudų įvertinimą, atlikdami: <ul style="list-style-type: none"> <li>○ investicijų į vertybinius popierius tikrosios vertės, kuria grindžiamos valdymo mokesčio skaičiavime naudojamos GAV vertės, įvertinimą 2019 m. gruodžio 31 d.: <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ dėl kotiruojamų priemonių – palygindami jas su kotiruojamomis rinkos kainomis;</li> <li>▪ dėl investicijų į kitus kolektyvinio investavimo subjektus – palygindami jas su viešai prieinama informacija, tokia kaip paskutinė paskelbta GAV;</li> <li>▪ dėl investicijų į skolos vertybinius popierius – palygindami skolos vertybinių popierių „švarią kainą“ su viešai prieinama informacija ir perskaičiuodami šios priemonės tikrąją vertę naudodami patvirtintus vidinius vertinimo metodus;</li> </ul> </li> </ul> </li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>o Fondo nurodytų investicijų į vertybinius popierius kiekių palyginimą su kiekiais, nurodytais mūsų nepriklausomai iš depozitoriumo gautame patvirtinimo laiške;</li> <li>o valdymo mokesčio sąnaudų skaičiavimuose naudotų mokesčių normų palyginimą su Fondo taisyklėse nustatytais normomis ir valdymo mokesčio sąnaudų už metus įvertinimą taikant tas normas GAV.</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Įvertinome su sąnaudų pripažinimu susijusių atskleidimų tikslumą ir išsamumą palyginę juos su atitinkamų finansinės atskaitomybės standartų reikalavimais.</li> </ul>
--	---

### Vertybinių popierių vertinimas ir jų egzistavimas

Investicijų į vertybinius popierius apskaitinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d. sudaro 2 284 tūkst. eurų (2018 m. gruodžio 31 d. – 1 611 tūkst. eurų).

Žr. 22.3.2 pastabos „Apskaitos politika“ dalį „Investicijų įvertinimo metodai, investicijų pervertinimo periodiškumas“ dėl atitinkamų apskaitos principų bei finansinių ataskaitų 4 pastabą dėl finansinių atskleidimų.

Pagrindinis audito dalykas	Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu
<p>Fondo veiklos rezultatai vertinami remiantis jo grynąjį aktyvų verte (GAV). GAV skaičiavimo metodai nustatyti Fondui taikomuose teisės aktuose, Fondo taisyklėse ir valdymo įmonės valdybos patvirtintoje GAV skaičiavimo metodikoje.</p> <p>Pagrindinis GAV elementas yra vertybinių popierių tikroji vertė, kuri yra nustatoma remiantis rinkose kotiruojamomis finansinių priemonių kainomis arba, jeigu kotiruojamos kainos aktyviosiose rinkose neprieinamos, tikroji vertė nustatoma remiantis patvirtintais vidiniais vertinimo metodais, kuriuose naudojami pagrindiniai duomenys iš kitų stebimų kintamųjų, tokių kaip paskutinė paskelbta kitų kolektyvinio investavimo subjektų GAV ir skolos vertybinių popierių „švari kaina“ (angl. <i>clean price</i>).</p> <p>Atitinkamai atliekant auditą į šią sritį reikėjo sutelkti daugiau dėmesio, todėl ją nustatėme kaip mūsų pagrindinį audito dalyką.</p>	<p>Be kitų, šioje srityje mes atlikome tokias procedūras:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• įvertinome pasirinktų Fondo pagrindinių vidaus kontrolių dėl kasdienio Fondo investicijų į vertybinius popierius tikrosios vertės nustatymo diegimą ir įgyvendinimą;</li> <li>• nepriklausomai iš Fondo depozitoriumo gavome patvirtinimą dėl Fondo turimų investicijų į vertybinius popierius nuosavybės teisių 2019 m. gruodžio 31 d.;</li> <li>• dėl kotiruojamų vertybinių popierių – įvertinome investicijų tikrąsias vertes palygindami jas su kotiruojamomis rinkos kainomis;</li> <li>• dėl investicijų į kitus kolektyvinio investavimo subjektus – įvertinome investicijų tikrąsias vertes palygindami jas su viešai prieinama informacija, tokia kaip paskutinė paskelbta GAV;</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"><li>• dėl investicijų į skolos vertybinius popierius – įvertinome investicijų tikrąsias vertes, skolos vertybinių popierių „švarią kainą“ palygindami su viešai prieinama informacija ir perskaičiuodami šios priemonės tikrąją vertę naudodami patvirtintus vidinius vertinimo metodus;</li><li>• įvertinome taikomą investicijų į skolos vertybinius popierius bei kitus kolektyvinio investavimo subjektus tikrosios vertės nustatymo metodą patikrindami, ar jis atitinka taikomus teisės aktų ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus;</li><li>• įvertinome su investicijų į vertybinius popierius tikrosios vertės nustatymu susijusių atskleidimų finansinėse ataskaitose tikslumą ir išsamumą.</li></ul>
--	---

### Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų, kurios parodo tikrą ir teisingą vaizdą, parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos verslo apskaitos standartus ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškreipimų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Fondo gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Fondą ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Fondo finansinių ataskaitų rengimo procesą.

### Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškreiptos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškreipimą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškreipimai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškreipimo dėl apgaulės arba klaidų riziką, planuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškreipimo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškreipimo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.

- Įgyjame supratimą apie su auditu susijusias vidaus kontroles tam, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Fondo vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarome išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Fondo gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados yra pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Fondas negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, ir juos informuojame apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokios pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.



## Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu 2019 m. birželio 28 d. buvome pirmą kartą paskirti atlikti Fondo finansinių ataskaitų auditą už 2019 m. Mūsų paskyrimas atlikti Fondo finansinių ataskaitų auditą Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu galioja 3 metus.

Patvirtiname, kad skyriuje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Fondui ir Įmonės Audito komitetui.

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Fondui suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį nesuteikėme kitų nei finansinių ataskaitų audito paslaugų.

„KPMG Baltics“, UAB, vardu

Toma Jensen  
Partnerė pp  
Atestuota auditorė

Vilnius, Lietuvos Respublika  
2020 m. balandžio 30 d.

*Elektroniniu auditoriaus parašu pasirašoma tik Nepriklausomo auditoriaus išvada, esanti šio dokumento 2–7 puslapiuose.*

**I. BENDROJI INFORMACIJA**

1. INVL apdairus pensijų fondo informacija:  
Informacija pateikta aiškinamojo rašto bendroje dalyje.
2. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį pateikta ataskaita:  
Informacija pateikta aiškinamojo rašto bendroje dalyje.
3. Duomenys apie valdymo įmonę:  
Informacija pateikta aiškinamojo rašto bendroje dalyje.
4. Duomenys apie depozitoriumą:  
Informacija pateikta aiškinamojo rašto bendroje dalyje.

**II. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ**

5. Grynųjų aktyvų (toliau – GA), apskaitos vienetų skaičius ir vertė:  
Informacija pateikta aiškinamojo rašto 2 pastaboje.
6. Per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičius bei bendros konvertavimo sumos:  
Informacija pateikta aiškinamojo rašto 3 pastaboje.

**III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO**

7. Atskaitymai iš pensijų turto:  
Informacija pateikta aiškinamojo rašto 20 pastaboje.
8. Mokėjimai tarpininkams:  
Informacija pateikta aiškinamojo rašto 9 pastaboje.
9. Informacija apie visus egzistuojančius susitarimus dėl mokėjimų pasidalijimo, taip pat apie paslėptuosius komisinius:

Per ataskaitinį laikotarpį valdymo įmonė nebuvo sudariusi jokių formalių ar neformalių susitarimų dėl mokėjimų pasidalijimo. Fondui nebuvo taikyti jokie paslėpti komisiniai mokesčiai.

10. Pavyzdys, iliustruojantis atskaitymų įtaką galutinei investuotojui tenkančiai investicijų grąžai:

Lentelėje pateikiami skaičiavimai, kiek būtų atskaityta (eurais) nuo pensijų fondo dalyvio įmokų, esant dabartiniams atskaitymų dydžiai, ir kokią sumą jis atgautų po 1, 3, 5, 10 metų, jei būtų investuota 3 000 Eur, o metinė investicijų grąža – 5 proc.

	Po 1 metų	Po 3 metų	Po 5 metų	Po 10 metų
Sumokėta atskaitymų, Eur	60	195	351	856
Sukauptą suma, jei nebūtų atskaitymų	3 150	3 473	3 829	4 887
Sukauptą suma, esant dabartiniams atskaitymų dydžiai	3 090	3 278	3 478	4 031

**IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ**

11. Ataskaitinio laikotarpio pabaigos investicinių priemonių portfelio sudėtis:  
Informacija pateikta aiškinamojo rašto 4 pastaboje.
12. Per ataskaitinį laikotarpį įvykdyti išvestinių finansinių priemonių sandoriai, išskyrus tuos, kurie nurodyti šios ataskaitos 11 punkte:  
Informacija pateikta aiškinamojo rašto 8 pastaboje.
13. Ataskaitos 11 punkte nurodytų išvestinių finansinių priemonių rūšys, su jomis susijusi rizika, kiekybinės ribos ir metodai, kuriais vertinama su išvestinių finansinių priemonių sandoriais susijusi pensijų fondo rizika. Būdas, kuriais išvestinė finansinė priemonė gali apsaugoti investicinių priemonių sandorį (investicinių priemonių poziciją) nuo rizikos:  
Informacija pateikta aiškinamojo rašto 8 pastaboje.



14. Iš išvestinių finansinių priemonių sandorių kylančių įsipareigojimų bendra vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 8 pastaboje.

15. Analizė, kaip turimas investicinių priemonių portfelis atitinka (neatitinka) pensijų fondo investavimo strategiją (investicijų kryptis, investicijų specializaciją, geografinę zoną ir pan.):

Investicinių priemonių portfelio sudėtis pateikiama aiškinamojo rašto 4 pastaboje, o investicijų pasiskirstymas 5 pastaboje.

16. Veiksniai, per ataskaitinį laikotarpį turėjusius didžiausią įtaką investicinių priemonių portfelio struktūros ir jo vertės pokyčiams:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 4 pastaboje.

## **V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRAŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI**

17. Lyginamasis indeksas (jei parinktas) ir trumpas jo apibūdinimas:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 19.1 pastaboje.

18. To paties laikotarpio pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų grąžos ir lyginamojo indekso (jei parinktas) reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai per paskutinius 10 fondo veiklos metų:

Informacija pateikta aiškinamajame rašte 19.2 pastaboje.

19. Jei pensijų fondo reklamoje buvo naudojamos investicijų grąžos prognozės, nurodomas prognozuotas dydis, palyginamas neatitikimas su faktine grąža ir nurodomos galimos neatitikimo priežastys:

Pensijų fondų reklamoje yra naudojamos pensijų fondų ilgalaikės vidutinės metinės grąžos, kurios atitinka „Sodros“ pensijų skaičiuoklės (<https://www.sodra.lt/lt/apie-skaiciuokle>) naudojamas grąžų prognozės: „Taikoma nuolatinė – atitinkamai 3 proc. investicijoms į obligacijas ir 7 proc. investicijoms į akcijų metinė grąža. Akcijų ir obligacijų grąžų prognozės sudarytos remiantis, kiek įmanoma, nešališkais akademiniiais šaltiniais (pvz. Norvegijos centrinio banko publikacijomis, pripažintų šios srities pasaulinio lygio akademikų – D. Chambers, E. Dimson (CFA Institute, University of Cambridge Judge Business School) – publikacijomis.“.

2019 m. faktinė pensijų fondų grąža buvo didesnė dėl palankiai susiklosčiusių rinkų tendencijų. Pensijų kaupimas yra ilgalaikis procesas (trunka iki 40 metų), todėl vienerių metų rezultatai yra nepatikimas grąžos rodiklis ir praktiškai visada bus reikšmingai mažesnis arba didesnis nei ilgalaikė grąžos prognozė, nes trumpalaikius rezultatus paveikia rinkos paklausos-pasiūlos dėsniai ir kiti trumpalaikiai veiksniai.

20. Vidutinė investicijų grąža, vidutinis apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso (jei jis pasirinktas) reikšmės pokytis per paskutinius trejus, penkerius, dešimt metų (vidutinė grynoji investicijų grąža, vidutinis apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytis apskaičiuojami kaip geometrinis, atitinkamai, metinių grynosios investicijų grąžos, metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčių vidurkis):

Informacija pateikta aiškinamajame rašte 19.3 pastaboje.

21. Kiti rodikliai, rodantys investicinių priemonių portfelio riziką:

Kiti rodikliai atskleidžiantys investicinių priemonių portfelio riziką per ataskaitinį laikotarpį nebuvo skaičiuojami.

## **VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖ BŪKLĖ**

22. Pensijų fondo finansinės ataskaitos, parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų reikalavimais:

22.1. Grynujų aktyvų ataskaita;

22.2. Grynujų aktyvų pokyčių ataskaita;

22.3. Aiškinamasis raštas.

UAB „INVL ASSET MANAGEMENT“  
126263073, Gynėjų g. 14, Vilnius

**INVL apdairus pensijų fondas**  
**2019 m. gruodžio 31 d. GRYNŲJŲ AKTYVŲ ATASKAITA**

Eil. Nr.	Turtas	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
A.	TURTAS	4	2 485 235	1 688 340
1.	PINIGAI	4,5	175 808	76 901
2.	TERMINUOTIEJI INDĒLIAI		-	-
3.	PINIGŲ RINKOS PRIEMONES		-	-
3.1.	Valstybės išdo vekseliai		-	-
3.2.	Kitos pinigų rinkos priemonės		-	-
4	PERLEIDŽIAMIEJI VERTYBINIAI POPIERIAI	4,5,6	2 284 318	1 611 113
4.1.	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai	4,5,6	34 497	34 413
4.1.1.	Vyriausybės ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	4,5,6	34 497	34 413
4.1.2.	Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
4.2.	Nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
4.3.	Kitų kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	4,5,6	2 249 821	1 576 700
5.	SUMOKĒTI AVANSAI		-	-
6	GAUTINOS SUMOS	4	25 109	326
6.1.	Investicijų pardavimo sandorių gautinos sumos		-	-
6.2.	Kitos gautinos sumos	4	25 109	326
7.	INVESTICINIS IR KITAS TURTAS		-	-
7.1.	Investicinis turtas		-	-
7.2.	Išvestinės finansinės priemonės		-	-
7.3.	Kitas turtas		-	-
B.	ĮSIPAREIGOJIMAI	4	61 946	10 276
1.	Mokėtinos sumos	4	61 946	10 276
1.1.	Už finansinį ir investicinį turtą mokėtinos sumos	4	57 610	-
1.2.	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinos sumos	4	4 249	2 835
1.3.	Kitos mokėtinos sumos	4	87	7 441
2.	Sukauptos sąnaudos		-	-
3.	Finansinės skolos kredito įstaigoms		-	-
4.	Įsipareigojimai pagal išvestinių finansinių priemonių sutartis		-	-
5.	Kiti įsipareigojimai		-	-
C.	GRYNIEJI AKTYVAI	2	2 423 289	1 678 064

Aiškinamasis raštas yra neatskiriama finansinių ataskaitų dalis.

<u>Generalinė direktorė</u>	<u>Laura Križinauskienė</u>	<u>2020 m. balandžio 30 d.</u>
<u>Fondų apskaitos vadovė</u>	<u>Aušra Montvydaitė</u>	<u>2020 m. balandžio 30 d.</u>

UAB „INVL ASSET MANAGEMENT“  
126263073, Gynėjų g. 14, Vilnius

**INVL apdairus pensijų fondas  
2019 M. GRYNŲJŲ AKTYVŲ POKYČIŲ ATASKAITA**

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
1.	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PRADŽIOJE	2	1 678 064	1 857 219
2.	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖS PADIDĖJIMAS			
2.1.	Dalyvių įmokos į fondą	3,21	607 682	369 238
2.2.	Iš kitų fondų gautos sumos	3,21	172 056	34 938
2.3.	Garantinės įmokos		-	-
2.4.	Investicinės pajamos		17 955	13 047
2.4.1.	Palūkanų pajamos		-	-
2.4.2.	Dividendai		17 955	13 047
2.4.3.	Nuomos pajamos		-	-
2.5.	Pelnas dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	6	330 017	67 869
2.6.	Pelnas dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		20	2 550
2.7.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių pelnas		-	-
2.8.	Kitas grynųjų aktyvų vertės padidėjimas		1 395	1 302
	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ PADIDĖJO IŠ VISO:		1 129 125	488 944
3.	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖS SUMAŽĖJIMAS			
3.1.	Išmokos fondo dalyviams	3,21	58 546	119 621
3.2.	Išmokos kitiems fondams	3,21	287 128	382 357
3.3.	Nuostoliai dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	6	695	132 770
3.4.	Nuostoliai dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		2	361
3.5.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių nuostoliai		-	-
3.6.	Valdymo sąnaudos:	20	37 529	32 990
3.6.1.	Atlyginimas valdymo įmonei	20	29 309	23 146
3.6.2.	Atlyginimas depozitoriumui	20	3 600	2 734
3.6.3.	Atlyginimas tarpininkams	9,20	896	4 433
3.6.4.	Audito sąnaudos	20	3 267	2 541
3.6.5.	Palūkanų sąnaudos		-	-
3.6.6.	Kitos sąnaudos	20	457	136
3.7.	Kitas grynųjų aktyvų vertės sumažėjimas		-	-
3.8.	Sąnaudų kompensavimas (-)		-	-
	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ SUMAŽĖJO IŠ VISO:		383 900	668 099
4.	Grynųjų aktyvų vertės pokytis		745 225	(179 155)
5.	Pelno paskirstymas		-	-
6.	GRYNŲJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE	2	2 423 289	1 678 064

Aiškkinamasis raštas yra neatskiriama finansinių ataskaitų dalis.

<u>Generalinė direktorė</u>	<u>Laura Križinauskienė</u>	<u>2020 m. balandžio 30 d.</u>
<u>Fondų apskaitos vadovė</u>	<u>Aušra Montvydaitė</u>	<u>2020 m. balandžio 30 d.</u>

UAB „INVL ASSET MANAGEMENT“  
126263073, Gynėjų g. 14, Vilnius  
**INVL apdairus pensijų fondas**

**2019 metų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas**

## 22.3.1. Bendroji dalis:

Duomenys apie pensijų fondą

Pavadinimas	INVL apdairus pensijų fondas (tekste Fondas arba Pensijų fondas)*
Teisinė forma	Papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondas
VPK (dabar – Lietuvos bankas) pritarimo sudarymo dokumentams data	2013 m. kovo 15 d.
Veiklos laikas	Neribotas
Vieta	Vilnius

\* Iki 2018 m. birželio 14 d. fondas veikė pavadinimu „Swedbank papildomos pensijos fondas“

Duomenys apie valdymo įmonę

Pavadinimas	UAB „INVL Asset Management“
Įmonės kodas	126263073
Buveinė (adresas)	Gynėjų g. 14, LT-01109 Vilnius
Registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie įmonę	Valstybės įmonės Registrų centro Vilniaus filialas
Telefono numeris	(8~700) 55 959
Fakso numeris	(8~5) 279 06 02
El. pašto adresas	info@invl.com
Interneto svetainės adresas	<a href="http://www.invl.com">www.invl.com</a>
Veiklos licencijos numeris	VĮK-005
Pensijų fondo valdytojas, kiti asmenys priimančys investicinius sprendimus	Andrej Cyba – Investicijų komiteto narys; Vaidotas Rūkas – Investicijų valdymo padalinio vadovas; Dainius Bložė – fondų valdytojas.

Duomenys apie depozitoriumą

Pavadinimas	„Swedbank“, AB
Įmonės kodas	112029657
Buveinė (adresas)	Konstitucijos pr. 20A, Vilnius
Telefono numeris	(8-5) 268 45 14
Fakso numeris	(8-5) 268 48 69

Duomenys apie audito įmonę, atlikusią metinių finansinių ataskaitų auditą\*

Pavadinimas	UAB KPMG Baltics
Įmonės kodas	111494971
Buveinė (adresas)	Konstitucijos pr. 29, LT-08105 Vilnius
Telefono numeris	+370 5 2102600

\* 2018 m. finansinių ataskaitų auditą atliko UAB "PricewaterhouseCoopers"

Ataskaitinis laikotarpis

Nuo 2019 sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d.

### 22.3.2. Apskaitos politika:

#### Teisės aktai, kuriais vadovaujantis parengtos finansinės ataskaitos

UAB „INVL Asset Management“ valdydama Fondo turta, vesdama apskaitą bei rengdama Fondo finansines ataskaitas, vadovaujasi verslo apskaitos standartais (VAS), Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymu, Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymu ir kitais teisės aktais.

#### Bendri apskaitos principai

Pensijų fondo finansiniai metai yra kalendoriniai metai. Fondo finansinėje ataskaitoje turto vertė bei įsipareigojimai ataskaitinio laikotarpio pabaigos pateikiami 2019 gruodžio 31 d. verte.

Fondo finansinės ataskaitos sudaromos per keturis mėnesius pasibaigus finansiniams metams. Šiose finansinėse ataskaitose visos sumos pateiktos eurais.

#### Investavimo politika ir investicijų portfelio struktūra

Fondo investavimo strategija yra augimo strategija, kuri numato, kad siekiant užtikrinti Fondo turto vertės augimą ilgu laikotarpiu, iki 100 procentų Fondo turto gali būti investuota į nuosavybės vertybinius popierius (akcijas).

Investavimo rizika yra didelė. Atsižvelgiant į rinkos sąlygas bei siekiant sumažinti investavimo riziką, dalis Fondo turto gali būti laikoma piniginių lėšų forma ar investuota į skolos vertybinius popierius, pinigų rinkos instrumentus bei į kitas investicines priemones su fiksuota palūkanų norma. Taip pat gali būti investuojama į kolektyvinio investavimo subjektų akcijas arba investicinius vienetus.

Fondo investicijų portfelis privalo būti diversifikuotas Lietuvos Respublikos įstatymų ir šio Fondo taisyklių nustatyta tvarka.

Investicijų portfelio struktūra pateikiama 4 pastaboje.

#### Finansinės rizikos valdymo politika

Fondo finansinė rizika valdoma išskaidant (diversifikuojant) investicijų portfelį pagal Fondo taisyklėse numatytus diversifikavimo principus.

Investicinis komitetas, priimdamas sprendimus dėl Fondo investicijų portfelio sudėties, privalo atsižvelgti į esamą portfelio rizikingumą, taip pat į priimamų investicinių sprendimų poveikį bendram portfelio rizikingumui.

Fondo portfelio rizika ir likvidumas periodiškai įvertinami ir pateikiami investiciniam komitetui.

Fondo investicijų portfelio rizika įvertinama atsižvelgiant į portfelį sudarančių VP:

- emitento kredito reitingą;
- kainos jautrumą palūkanų normų pokyčiams;
- nominalo valiutos riziką;
- trukmę;
- pajamingumą;
- VP svorį investicijų portfelyje;
- likvidumą.

### 22.3.2. Apskaitos politika (tęsinys)

#### Turto ir įsipareigojimų padidėjimo bei sumažėjimo pripažinimo principai

Grynųjų aktyvų (GA) vertė yra apskaičiuojama iš Fondo turto vertės atėmus įsipareigojimus.

Turto ir įsipareigojimų skaičiavimas yra grindžiamas jų tikrąja verte, kuri atspindi GA vertę, už kurią labiausiai tikėtina šiuos aktyvus parduoti.

Finansinis turtas apskaitoje registruojamas tada, kai Fondas gauna arba pagal vykdomą sutartį įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą, t. y. pasirinktas prekybos datos būdas, kai sandorio sudarymo dieną pirkėjo apskaitoje registruojamas gautinas finansinis turtas ir įsipareigojimas už jį sumokėti. Pardavėjo apskaitoje sandorio sudarymo dieną nurašomas parduotas finansinis turtas, registruojama gautina suma ir sandorio rezultatas (pelnas arba nuostoliai). Planuojami sandoriai, gautos garantijos ir laidavimai Fondo turtu nepripažįstami, kol jie neatitinka finansinio turto apibrėžimo.

Finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami tik tada, kai Fondas prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaičiuoti kitu finansiniu turtu (pasirinktas prekybos datos būdas). Planuojami sandoriai, suteiktos garantijos ir laidavimai, kurių dar nereikia vykdyti, Fondo finansiniais įsipareigojimais nepripažįstami, kol jie neatitinka finansinio įsipareigojimo apibrėžimo.

Įsipareigojimai apskaitomi pagal verslo apskaitos standartų reikalavimus. Įsipareigojimai (ar jų dalis) turi būti nurašomi tik tada, kai jie išnyksta, t. y. kai sutartyje nurodyti įsipareigojimai įvykdomi, anuliuojami ar nustoja galioti.

Skaičiuojant GAV užsienio valiuta, įvertinto turto ir įsipareigojimų vertė nustatoma pagal Europos Centrinio Banko paskelbtą orientacinį euro ir užsienio valiutos santykį, o tais atvejais, kai orientacinio užsienio valiutos ir euro santykio Europos Centrinis Bankas neskelbia, – pagal Lietuvos banko skelbiamą orientacinį euro ir užsienio valiutos santykį, galiojantį vertinimo dieną. Apskaitoje taikomas paskutinis iki ūkinio įvykio arba ūkinės operacijos dienos paskelbtas euro ir užsienio valiutos santykis.

#### Atskaitymų kaupimo bendrovei ir depozitoriumui taisyklės

Maksimalūs atskaitymų iš Fondo turto dydžiai už Fondo valdymą bei Depozitoriumo paslaugas pateikiami Fondo Taisyklėse\*.

Konkretūs atskaitymų dydžiai už Fondo valdymą nustatomi Valdymo įmonės valdybos sprendimu ir skelbiami Valdymo įmonės tinklapyje [www.invl.com](http://www.invl.com).

Visos kitos Fondo Taisyklėse nenumatytos (įskaitant depozitoriumo paslaugų išlaidas) arba nustatytas ribas viršijančios išlaidos dengiamos Valdymo įmonės sąskaita.

Fondo atskaitymai per ataskaitinį laikotarpį pateikiami 20 pastaboje.

#### Investicijų įvertinimo metodai, investicijų pervertinimo periodiškumas

Fondo gryniesiems aktyvams įvertinami jų tikrąja verte, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir Valdymo įmonės patvirtintomis grynųjų aktyvų skaičiavimo procedūromis.

Vertinant grynuosius aktyvus (GA) vadovaujasi tokiais investicijų tikrosios vertės nustatymo principais:

- Finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama reguliuojamose rinkose, tikroji vertė nustatoma pagal viešai paskelbtą tos priemonės uždarymo kainą arba, jei uždarymo kainos nėra – pagal viešai paskelbtą vidutinę rinkos kainą tos reguliuojamos rinkos ir (arba) daugiašalės prekybos sistemos, kurioje prekyba šiomis priemonėmis pasižymi didesniu likvidumu, reguliarumu ir dažnumu, išskyrus atvejus, nustatytus Lietuvos banko patvirtintoje Grynųjų aktyvų skaičiavimo metodikoje;
- Finansinių priemonių, kuriomis neprekaujama reguliuojamose rinkose, tikroji vertė nustatoma pagal Lietuvos banko patvirtintą Grynųjų aktyvų skaičiavimo metodiką;

Ne nuosavybės VP Tikroji vertė nustatoma apskaičiuojant kainą be sukauptų palūkanų ("švarią kainą") ir pridėdamas sukauptas palūkanas.

\* 2020 m. kovo 25 d. įsigaliojo atnaujintos Fondo taisyklės, kur buvo sumažinti maksimalūs atskaitymų depozitoriumui ir kitų išlaidų dydžiai bei patikslinti investavimo į kolektyvinio investavimo subjektus diversifikavimo reikalavimai

### 22.3.2. Apskaitos politika (tęsinys)

- Kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (akcijos) vertinami pagal kolektyvinio investavimo subjekto nustatytą GAV arba paskutinę viešai paskelbtą išpirkimo kainą;
- Terminuoti indėliai bankuose vertinami amortizuota savikaina;
- Grynieji pinigai ir lėšos kredito įstaigose, išskyrus terminuotuosius indėlius, vertinami nominaliaja verte;
- Išankstinių valiutų keitimo (angl. Forward) sandorių vertė nustatoma diskontuotų pinigų srautų metodu. Valiutų keitimo sandorio Tikroji vertė arba dabartinė rinkos vertė (NPV) yra skirtumas tarp sandorio mokėtinų ir gautinų sumų, diskontuotų perkainojimo dienos tarpbankinės pinigų rinkos skolinimo palūkanomis (LIBOR) ir perskaičiuotų į eurus perkainojimo dienos oficialiu kursu.

Visų kitų išvestinių priemonių vertė nustatoma pagal paskutinę analogiško anksčiau sudaryto sandorio rinkos vertę, jei per laikotarpį nuo sandorio sudarymo dienos iki vertinimo dienos nebuvo didelio ekonominių aplinkybių pasikeitimo. Jei ekonominės aplinkybės pasikeitė, vertinama pagal tikėtiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį, kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas;

- Kitas turtas vertinamas pagal labiausiai tikėtiną pardavimo kainą, nustatytą pagal parinktą vertinimo modelį, kuris finansų rinkoje yra visuotinai taikomas ir pripažintas.

#### Įsipareigojimų vertinimas

Įsipareigojimai vertinami pagal verslo apskaitos standartų reikalavimus:

- Pirmą kartą pripažįstant įsipareigojimus vertinama jų savikaina;
- Įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis, turi būti vertinami tikrąja verte;
- Su rinkos kainomis nesusiję įsipareigojimai finansinėse ataskaitose rodomi amortizuota savikaina, kuri yra artima tikrajai vertei.

#### Fondo vieneto vertės nustatymo taisyklės

Pradinė Fondo vieneto vertė, kuri galiojo iki pirmojo GA vertės skaičiavimo, buvo 0,2896 Eur.

Fondo vieneto vertė nustatoma padalijus Fondo GA vertę, nustatytą skaičiavimo dieną, iš visų apyvartoje esančių Fondo vienetų skaičiaus. Bendra visų Fondo vienetų vertė visada yra lygi to Fondo GA vertei. Fondo vieneto vertė skaičiuojama keturių skaičių po kablelio tikslumu ir apvalinama pagal matematinės apvalinimo taisyklės.

Fondo vieneto vertė ir GA vertė yra paskelbiama ne vėliau kaip iki kitos dienos po GA skaičiavimo 17.00 val. tinklalapyje [www.invl.com](http://www.invl.com).

#### Pinigai ir terminuotieji indėliai

Pinigų straipsnyje parodoma pinigų kredito įstaigų sąskaitose, vienos nakties indėlių, taip pat neterminuotųjų indėlių su teise bet kuriuo metu pareikalauti viso indėlio ar jo dalies išmokėjimo neprarandant sukauptų palūkanų (indėlių iki pareikalavimo), suma.

Terminuotųjų indėlių straipsnyje parodoma indėlio, kurio sutartyje nustatytas konkretus indėlio grąžinimo terminas, pinigų suma, įskaitant indėlius iki trijų mėnesių, kurios negalima paimti iš kredito įstaigos sąskaitos neprarandant sukauptų palūkanų. Terminuotieji indėliai parodomi kartu su sukauptomis palūkanomis.

#### Gautinos ir mokėtinės sumos

Gautinos sumos – negautos turto pardavimo sandorių sumos; garantinių įmokų sumos; priklausančių dividendų gautinos sumos; išankstiniai mokėjimai pagal gautiną turtą; iš Bendrovės gautinos sumos, kurias gavus mažinamos Fondo taisyklėse nenumatytos arba nustatytas ribas viršijančios ataskaitinio laikotarpio sąnaudos; kitos pagal sutartis ar apskaitos dokumentus užregistruotos gautinos sumos.

Mokėtinės sumos – mokėtinės turto pirkimo sandorių sumos; kitiems fondams, į kuriuos pereina dalyviai; Fondo dalyviams ar jų paveldėtojams nepervestos sumos; sukaupti ir nesumokėti atskaitymai iš Fondo turto; pagal paslaugų sutartį mokėtinės sumos; kitur neparodytos mokėtinės sumos.

#### Poataskaitiniai įvykiai

Po ataskaitinio laikotarpio pabaigos reikšmingi poataskaitiniai įvykiai nurodyti 15 pastaboje.

**22.3.3. Aiškinamojo rašto pastabos:**
**1 pastaba. Reikšmingos finansinių ataskaitų sumos ir jų pasikeitimo priežastys:**

Reikšmingų finansinių ataskaitų sumos nurodomos atitinkamose aiškinamojo rašto pastabose.

**2 pastaba. Grynieji aktyvai, apskaitos vienetai ir vertė**

	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje (2019-01-01)	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2019-12-31)	Prieš metus (2018-12-31)	Prieš dvejus metus (2017-12-31)
Grynųjų aktyvų vertė, Eur	1 678 064	2 423 289	1 678 064	1 857 219
Apskaitos vieneto vertė, Eur	0,3251	0,3822	0,3251	0,3414
Apskaitos vienetų skaičius	5 161 277,2951	6 339 915,2140	5 161 277,2951	5 439 872,9858

**3 pastaba. Per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičius bei bendros konvertavimo sumos**

	Ataskaitinis laikotarpis		Praėję finansiniai metai	
	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė, Eur	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė, Eur
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant pinigines lėšas į apskaitos vienetus)	2 147 799,8294	779 738	1 193 342,7633	404 176
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant apskaitos vienetus į pinigines lėšas)*	969 161,9105	345 880	1 471 938,4540	501 978
Skirtumas	1 178 637,9189	433 858	(278 595,6907)	(97 802)

\* Apskaitos vienetų skaičių (konvertuojant apskaitos vienetus į pinigines lėšas) vertė gali nesutapti su grynųjų aktyvų pokyčių ataskaitoje nurodytomis išmokų sumomis (3.1. ir 3.2.), nes vertė šioje pastaboje pateikta be atskaitymų už dalies fonde sukauptų lėšų atsiėmimą, nenutraukiant sutarties (atskaitymai pateikti 20 pastaboje)



4 pastaba. Investicijų portfelio struktūra  
2019 m.

Emitento pavadinimas	Veiklos šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė, Eur	Bendra rinkos vertė, Eur	Palūkanų norma, %	Išpirkimo/konvertavimo data/ terminas	Dalis GA, %
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose									
BGARIA 2.95 09/03/24	BG	XS1083844503	EUR	30	28 880	34 497	2,95	2024-09-03	1,43
<b>Iš viso:</b>					<b>28 880</b>	<b>34 497</b>			<b>1,43</b>
<b>Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:</b>					<b>28 880</b>	<b>34 497</b>			<b>1,43</b>

KIS pavadinimas	Registravimo šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė, Eur	Bendra rinkos vertė, Eur	KIS tipas*	Dalis GA, %
Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 61 str. 1 d. reikalavimus atitinkančių kolektyvinio investavimo subjektų (KIS) vienetai (akcijos)								
INVL besivystančių pasaulio rinkų obligacijų subfondas	LT	LTIF00000666	EUR	976,2572	110 332	116 541	KIS 1	4,81
EFTEN Kinnisvarafond AS	EE	EE3100097411	EUR	2 607	4 875	7 059	KIS 5	0,29
EFTEN Kinnisvarafond II AS	EE	EE3100125238	EUR	4 962	65 002	77 660	KIS 5	3,20
AMUNDI FTSE EPRA EUR RL EST	LU	LU1681039480	EUR	545	187 438	230 705	KIS 5	9,52
X GLOBAL AGGREGATE SWAP EUR	LU	LU0942970798	EUR	7 850	170 266	176 036	KIS 1	7,26
BNP P FTSE EPRA/NAREIT EURO	LU	LU0950381748	EUR	5 530	52 228	62 423	KIS 5	2,58

**4 pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tesinys)**

KIS pavadinimas	Registravimo šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė, Eur	Bendra rinkos vertė, Eur	KIS tipas*	Dalis GA, %
CAPITALICA BALTIC REAL ESTATE FUND I	LT	LT0000131419	EUR	48 332	57 502	71 130	KIS 5	2,94
UBS ETF MSCI CANADA	LU	LU0446734872	EUR	600	15 422	18 027	KIS 3	0,74
ISHARES JPM USD EM BND EUR-H	IE	IE00B9M6RS56	EUR	2 240	220 253	213 356	KIS 1	8,80
SPDR RUSSELL 2000 US S/C	IE	IE00BJ38QD84	EUR	1 050	35 033	43 003	KIS 3	1,77
ISHARES CORE EM IMI ACC	IE	IE00BKM4GZ66	EUR	5 793	141 926	157 303	KIS 3	6,49
X FTSE EUROPE REAL ESTATE	LU	LU0489337690	EUR	7 415	187 435	226 602	KIS 5	9,35
ISHARES CORE MSCI JAPAN	IE	IE00B4L5YX21	EUR	1 480	53 192	58 956	KIS 3	2,43
ISHARES GLB CORP BD EUR-H	IE	IE00B9M6SJ31	EUR	945	98 336	99 263	KIS 1	4,10
X MSCI USA UCITS ETF	IE	IE00BJ0KDR00	EUR	1 948	126 133	153 982	KIS 3	6,35
X STOXX EUROPE 600	LU	LU0328475792	EUR	1 544	116 980	140 766	KIS 3	5,81
X GLOBAL GOV BOND 1D EUR	LU	LU0690964092	EUR	615	130 251	134 993	KIS 1	5,57
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	EE	-	EUR	20 924	21 456	21 364	KIS 5	0,89
ISHARES CORE MSCI PACIF X-JP	IE	IE00B52MJY50	EUR	172	23 929	24 276	KIS 3	1,00
ISHARES CORE S&P 500	IE	IE00B5BMR087	EUR	755	156 047	216 376	KIS 3	8,93
<b>Iš viso KIS vienetų (akcijų):</b>					<b>1 974 036</b>	<b>2 249 821</b>		<b>92,83</b>

\* KIS 1 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į ne nuosavybės vertybinius popierius ir (arba) į ne nuosavybės vertybinius popierius investuojančių KIS išleistus vienetus (akcijas)

KIS 2 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta mišrus (subalansuotas) investavimas ir (arba) investavimas į mišraus (subalansuoto) investavimo KIS išleistus vienetus (akcijas)

KIS 3 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į nuosavybės vertybinius popierius ir (arba) į nuosavybės vertybinius popierius investuojančių KIS išleistus vienetus (akcijas)

KIS 4 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į pinigų rinkos priemones

KIS 5 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į nekilnojamąjį turtą ir (arba) į nekilnojamąjį turtą investuojančių KIS išleistus vienetus (akcijas)

KIS 6 – KIS, kurių investavimo strategija atitinka rizikos draudimo fondų (angl. *hedge funds*) taikomą strategiją ir (arba) kurie investuoja į rizikos draudimo fondų išleistus vienetus (akcijas)

KIS 7 – kiti KIS

4 pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tesinys)

Bankas	Valiuta	Bendra rinkos vertė, Eur	Palūkanų norma, %	Dalis GA, %
<b>Pinigai</b>				
AB „Swedbank“	EUR	174 300	-	7,19
AB „Swedbank“	AUD	940	-	0,05
AB „Swedbank“	CAD	568	-	0,02
<b>Iš viso pinigų:</b>		<b>175 808</b>		<b>7,26</b>

Pavadinimas	Trumpas apibūdinimas	Bendra vertė	Dalis GA, %
Gautinos sumos	Kitos gautinos sumos	25 109	1,04
Mokėtinos sumos	Už finansinį ir investicinį turtą mokėtinos sumos	(57 610)	(2,38)
Mokėtinos sumos	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinos sumos	(4 249)	(0,18)
Mokėtinos sumos	Kitos mokėtinos sumos	(87)	-
<b>Iš viso:</b>		<b>(36 837)</b>	<b>(1,52)</b>

Fondo investicijų portfelis atitinka Pensijų fondo investavimo strategiją.

Fondo turtas investuojamas į nuosavybės VP (akcijas), skolos VP (obligacijas) ir KIS investicinius vienetus (akcijas), kurių investavimo kryptis – nuosavybės ir skolos VP bei nekilnojamas turtas. Iki 70 proc. Fondo grynųjų aktyvų gali būti investuojama į nuosavybės VP arba nuosavybės KIS.

Metų pabaigoje pagal regionus didžiausios grynųjų aktyvų investicijos buvo Vakarų Europoje (36%) ir Šiaurės Amerikoje (25%), Baltijos šalyse buvo investuota 8%. Obligacijos sudarė 34.4%, Akcijos 33.8%, nekilnojamo turto fondai 27.4% grynųjų aktyvų.

Pensijų fondo investicijų portfelio vertės pokyčiui didžiausią įtaką turėjo finansinių priemonių rinkos kainos.

4 pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tesinys)  
2018 m.

Emitento pavadinimas	Veiklos šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė, Eur	Bendra rinkos vertė, Eur	Palūkanų norma, %	Išpirkimo/konvertavimo data/ terminas	Dalis GA,%
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose									
BGARIA 2.95 09/03/24	BG	XS1083844503	EUR	30	28 880	34 413	2,95	2024-09-03	2,05
<b>Iš viso:</b>					<b>28 880</b>	<b>34 413</b>			<b>2,05</b>
<b>Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:</b>					<b>28 880</b>	<b>34 413</b>			<b>2,05</b>

KIS pavadinimas	Registravimo šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė, Eur	Bendra rinkos vertė, Eur	KIS tipas*	Dalis GA, %
Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 61 str. 1 d. reikalavimus atitinkančių kolektyvinio investavimo subjektų (KIS) vienetai (akcijos)								
INVL besivystančių pasaulio rinkų obligacijų subfondas	LT	LTIF00000666	EUR	976,2572	110 332	106 206	KIS 1	6,33
EFTEN Kinnisvarafond AS	EE	EE3100097411	EUR	2 607	4 875	7 453	KIS 5	0,44
EFTEN Kinnisvarafond II AS	EE	EE3100125238	EUR	4 962	65 002	72 133	KIS 5	4,30
AMUNDI FTSE EPRA EUR RL EST	LU	LU1681039480	EUR	400	133 914	132 208	KIS 5	7,88
X GLOBAL AGGREGATE SWAP EUR	LU	LU0942970798	EUR	5 600	119 812	119 224	KIS 1	7,10
BNP P FTSE EPRA/NAREIT EURO	LU	LU0950381748	EUR	8 300	78 389	77 190	KIS 5	4,60
X S&P ASX 200	LU	LU0328474803	EUR	340	11 291	10 351	KIS 3	0,62
CAPITALICA BALTIC REAL ESTATE FUND I	LT	LT0000131419	EUR	48 332	57 502	60 149	KIS 5	3,58
UBS ETF MSCI CANADA	LU	LU0446734872	EUR	600	15 422	14 160	KIS 3	0,84
ISHARES JPM USD EM BND EUR-H	IE	IE00B9M6RS56	EUR	1 660	165 341	147 428	KIS 1	8,78
SPDR RUSSELL 2000 US S/C	IE	IE00BJ38QD84	EUR	1 050	35 033	33 343	KIS 3	1,99
ISHARES CORE EM IMI ACC	IE	IE00BKM4GZ66	EUR	4 936	121 733	110 764	KIS 3	6,60
X FTSE EUROPE REAL ESTATE	LU	LU0489337690	EUR	5 000	122 300	117 850	KIS 5	7,02
ISHARES CORE MSCI JAPAN	IE	IE00B4L5YX21	EUR	1 040	37 055	33 892	KIS 3	2,02
ISHARES GLB CORP BD EUR-H	IE	IE00B9M6SJ31	EUR	405	42 155	39 884	KIS 1	2,38
X MSCI USA UCITS ETF	IE	IE00BJ0KDR00	EUR	1 028	59 060	60 331	KIS 3	3,60
X STOXX EUROPE 600	LU	LU0328475792	EUR	1 441	107 860	102 095	KIS 3	6,08

**4 pastaba. Investicijų portfelio struktūra (tesinys)**

KIS pavadinimas	Registravimo šalis	ISIN kodas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Bendra įsigijimo vertė, Eur	Bendra rinkos vertė, Eur	KIS tipas*	Dalis GA, %
AMUNDI S&P 500 UCITS ETF	LU	LU1681048804	EUR	1 020	38 917	40 057	KIS 3	2,39
X GLOBAL GOV BOND 1D EUR	LU	LU0690964092	EUR	615	130 251	130 331	KIS 1	7,77
ISHARES CORE S&P 500	IE	IE00B5BMR087	EUR	755	156 047	161 651	KIS 3	9,63
<b>Iš viso KIS vienetų (akcijų):</b>					<b>1 612 291</b>	<b>1 576 700</b>		<b>93,95</b>

\* KIS 1 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į ne nuosavybės vertybinius popierius ir (arba) į ne nuosavybės vertybinius popierius investuojančių KIS išleistus vienetus (akcijas)

KIS 2 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatytas mišrus (subalansuotas) investavimas ir (arba) investavimas į mišraus (subalansuoto) investavimo KIS išleistus vienetus (akcijas)

KIS 3 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į nuosavybės vertybinius popierius ir (arba) į nuosavybės vertybinius popierius investuojančių KIS išleistus vienetus (akcijas)

KIS 4 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į pinigų rinkos priemones

KIS 5 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynujų aktyvų investuoti į nekilnojamąjį turtą ir (arba) į nekilnojamąjį turtą investuojančių KIS išleistus vienetus (akcijas)

KIS 6 – KIS, kurių investavimo strategija atitinka rizikos draudimo fondų (angl. *hedge funds*) taikomą strategiją ir (arba) kurie investuoja į rizikos draudimo fondų išleistus vienetus (akcijas)

KIS 7 – kiti KIS

Bankas	Valiuta	Bendra rinkos vertė, Eur	Palūkanų norma, %	Dalis GA, %
<b>Pinigai</b>				
„Swedbank“ AB	EUR	76 275	-	4,54
„Swedbank“ AB	AUD	487	-	0,03
„Swedbank“ AB	CAD	139	-	0,01
<b>Iš viso pinigų:</b>		<b>76 901</b>		<b>4,58</b>

Pavadinimas	Trumpas apibūdinimas	Bendra vertė	Dalis GA, %
Gautinos sumos	Kitos gautinos sumos	326	0,02
Mokėtinos sumos	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinos sumos	(2 835)	(0,17)
Mokėtinos sumos	Kitos mokėtinos sumos	(7 441)	(0,44)
<b>Iš viso:</b>		<b>(9 950)</b>	<b>(0,59)</b>

Fondo investicijų portfelis atitinka pensijų fondo investavimo strategiją.

Fondo lėšų pasiskirstymas tarp nuosavybės vertybinių popierių ir ne nuosavybės vertybinių popierių yra toks: iki 100% gali būti investuojama į nuosavybės vertybinius popierius, likusi dalis – į ne nuosavybės vertybinius popierius.

Pensijų fondo investicijų portfelio vertės pokyčiui didžiausią įtaką turėjo finansinių priemonių rinkos kainos.

5 pastaba. Investicijų paskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus

Pagal investavimo objektus

Investicijų pasiskirstymas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje		Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	
	Rinkos vertė, Eur	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė, Eur	Dalis aktyvuose, %
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-
Vyriausybės ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	34 497	1,43	34 413	2,05
Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-
Kitų kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	2 249 821	92,83	1 576 700	93,96
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-
Išvestinės finansinės priemonės	-	-	-	-
Pinigai	175 808	7,26	76 901	4,58
Kitas turtas	-	-	-	-
<b>Iš viso:</b>	<b>2 460 126</b>	<b>101,52</b>	<b>1 688 014</b>	<b>100,59</b>

6 pastaba. Investicijų vertės pokytis

2019 m.

Grynųjų aktyvų ataskaitos straipsniai	Pokytis, Eur					
	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Įsigyta	Parduota (išpirkta)	Vertės padidėjimas	Vertės sumažėjimas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai <sup>2</sup>	34 413	-	885	1 025	56	34 497
Vyriausybės ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	34 413	-	885	1 025	56	34 497
Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	1 576 700	470 881	126 113	328 992	639	2 249 821
Išvestinės finansinės priemonės <sup>1</sup>	-	-	-	-	-	-
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
<b>Iš viso</b>	<b>1 611 113</b>	<b>470 881</b>	<b>126 998</b>	<b>330 017</b>	<b>695</b>	<b>2 284 318</b>

<sup>1</sup> Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė.  
 Įsigyta per laikotarpį – vertė lygi nuliui, kadangi išvestinės priemonės yra vertinamos tik kitą dieną po įsigijimo.  
 Parduota (išpirkta) per laikotarpį – parodomas pasibaigusį sandorių realizuotas rezultatas.

<sup>2</sup> Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma ne nuosavybės vertybinių popierių tikroji vertė metų pradžioje su sukauptomis palūkanomis.  
 Įsigyta per laikotarpį – įsigijimo vertė parodoma kartu su ankstesnio kliento sukauptomis palūkanomis įsigijimo dieną.  
 Parduota (išpirkta) per laikotarpį – parodoma pardavimo vertė, kuri susideda iš sukauptų palūkanų, įsigijimo savikainos bei realizuoto pelno ar nuostolio.  
 Vertės padidėjimas/sumažėjimas – parodomas sukauptos palūkanos ir perkainavimo rezultatas (įtraukiant pokytį dėl valiutos kursų pasikeitimo)

6 pastaba. Investicijų vertės pokytis (tesinys)  
2018 m.

Grynųjų aktyvų ataskaitos straipsniai	Pokytis, Eur					
	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Įsigyta	Parduota (išpirkta)	Vertės padidėjimas	Vertės sumažėjimas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Terminuoti indėliai	-	-	-	-	-	-
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai <sup>2</sup>	71 470	-	37 439	2 478	2 096	34 413
Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	71 470	-	37 439	2 478	2 096	34 413
Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	17 593	-	18 980	1 752	365	-
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	1 352 984	1 951 651	1 661 265	63 639	130 309	1 576 700
Išvestinės finansinės priemonės <sup>1</sup>	-	-	-	-	-	-
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
<b>Iš viso</b>	<b>1 442 047</b>	<b>1 951 651</b>	<b>1 717 684</b>	<b>67 869</b>	<b>132 770</b>	<b>1 611 113</b>

<sup>1</sup> Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė.

Įsigyta per laikotarpį – vertė lygi nuliui, kadangi išvestinės priemonės yra vertinamos tik kitą dieną po įsigijimo.

Parduota (išpirkta) per laikotarpį – parodomas pasibaigusį sandorių realizuotas rezultatas.

<sup>2</sup> Likutis praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – parodoma ne nuosavybės vertybinių popierių tikroji vertė metų pradžioje su sukauptomis palūkanomis.

Įsigyta per laikotarpį – įsigijimo vertė parodoma kartu su ankstesnio kliento sukauptomis palūkanomis įsigijimo dieną.

Parduota (išpirkta) per laikotarpį – parodoma pardavimo vertė, kuri susideda iš sukauptų palūkanų, įsigijimo savikainos bei realizuoto pelno ar nuostolio.

Vertės padidėjimas/sumažėjimas – parodomas sukauptos palūkanos ir perkainavimo rezultatas (įtraukiant pokytį dėl valiutos kursų pasikeitimo)

7 pastaba. Investicijų pardavimo rezultatai

Subjektas 2019 m. ir 2018 m. neturėjo finansinių priemonių pardavimo sandorių, kurie apskaitoje vertinami ne tikrąja verte.

8 pastaba. Išvestinės finansinės priemonės

Ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo sudaryta tokių sandorių.

9 pastaba. Atlyginimo tarpininkams sąnaudos

Tarpininko pavadinimas	Suteiktų paslaugų aprašymas	Atlygis už paslaugas ataskaitiniu laikotarpiu, Eur	Atlygis už paslaugas praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, Eur	Tarpininko ryšys su valdymo įmone
„Swedbank“ AB	Komisinis mokestis už tarpininkavimą sudarant vertybinių popierių sandorius	896	4 423	AB "Swedbank" yra valdymo įmonės valdomo fondo depozitoriumas
Kita sandorio šalis	Komisinis mokestis už tarpininkavimą sudarant vertybinių popierių sandorius	-	10	-
<b>Iš viso:</b>		<b>896</b>	<b>4 433</b>	

10 pastaba. Dalyviams apskaičiuoti ir (ar) išmokėti dividendai ir kitos išmokos, kurias išmokėjus vienetų skaičius nesikeičia

Per ataskaitinį laikotarpį Fondas klientams neišmokėjo ir neapskaitė mokėtinų dividendų.

11 pastaba. Pasiskolintos ir paskolintos lėšos

Per ataskaitinį laikotarpį ir jo pabaigoje Fondo reikmėms pasiskolintų lėšų nebuvo.

12 pastaba. Trečiosios šalies įsipareigojimai garantuoti subjekto pajamingumo dydį

Per ataskaitinį laikotarpį ir jo pabaigoje trečiosios šalies įsipareigojimai garantuoti subjekto pajamingumo dydį nebuvo.

13 pastaba. Sandorių su susijusiais asmenimis ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpių sumos

Šalys laikomos susijusiomis, jei viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą ar daryti didelę įtaką kitai šaliai priimdama finansinius ar veiklos sprendimus. Su Fondu susijusios šalys 2019 m. gruodžio 31 d. buvo valdymo įmonė UAB "INVL Asset Management", jos valdomi subjektai, vadovai, taip pat akcininkai ir kitos INVL Invalda AB grupės įmonės, susijusios per akcininką.

2019 m. gruodžio 31 d. Fonde pensiją kaupė ir susiję asmenys. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Fondo portfelyje Bendrovės valdomų investicinių fondų likučiai atskleisti 4 pastaboje, o Bendrovei priskaičiuotas valdymo mokestis atskleistas 20 pastaboje.

Pensijų fondas per ataskaitinį laikotarpį buvo įsigijęs UAB „INVL Asset Management“ valdomo INVL besivystančių pasaulio rinkų obligacijų subfondo investicinių vienetų, už kuriuos per 2019 m. priskaičiuota kompensuotina 1 395 Eur suma (per 2018 m. 1 302 Eur) valdymo mokesčio (grynųjų aktyvų pokyčio atskaitoje atvaizduota „Kitas grynųjų aktyvų vertės padidėjimas“ straipsnyje).

14 pastaba. Reikšmingas apskaitinių įvertinimų, jeigu tokių nebuvo, pakeitimo poveikis ar pateiktos lyginamosios informacijos koregavimas dėl apskaitos politikos keitimo ar dėl klaidų

Fondas per ataskaitinį laikotarpį nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d. vadovavosi ta pačia apskaitos politika kaip ankstesniais metais.

15 pastaba. Trumpas reikšmingų poataskaitinių įvykių, kurių neatskleidimas gali turėti reikšmingos įtakos įmonės finansinių ataskaitų vartotojų galimybei priimti sprendimus

2020 m. sausio mėnesį Kinijoje prasidėjusi ir kovo mėnesį visame pasaulyje (įskaitant Europą) išplitusi COVID-19 viruso epidemija sukėlė nerimą finansų rinkose ir darė reikšmingą įtaką vertybinių popierių kainų kritimui. Be to, dėl viruso tolesnio plitimo grėsmės prasidėjęs karantinas stipriai paveikė daugelį ekonomikos sektorių.

Fondas didžiąją dalį savo aktyvų investuoja į biržoje kotiruojamus nuosavybės bei skolos vertybinius popierius, todėl kainų kritimas finansų rinkose turėjo reikšmingą įtaką fondo GAV ir vieneto vertei. Dėl finansų rinkų poveikio fondo vieneto vertė sumažėjo nuo 0,3822 Eur 2019 m. gruodžio 31 d. iki 0,3305 Eur 2020 m. kovo 31 d. Dėl fondo dalyvių parduotų, pirktų arba keistų fondo vienetų 2020 m. I ketv. fondo GAV padidėjo 120 tūkst. Eur.

Fondo dalyviai turi teisę bet kada išstoti iš Fondo. Fondo vadovybė atliko Fondo dalyvių dinamikos pirmąjį 2020 m. ketvirtį analizę ir reikšmingų pokyčių nenustatė. Vadovybė 2020 m. nenumato tolesnio reikšmingo sumažėjimo, kuris neigiamai paveiktų Fondo veiklos rezultatus.

2020 m. balandžio mėnesį vertybinių popierių kainos finansų rinkose augo, tačiau šiandien yra sudėtinga įvertinti tolimesnę kainų dinamiką ir to poveikį Fondo GAV ir vieneto vertei. Fondo valdytojai atidžiai stebi situaciją finansų rinkose ir aktyviai reaguoja į pokyčius, siekdami sumažinti kainų kritimo poveikį Fondui. Fondo valdytojai, atsižvelgdami į situaciją rinkoje ir į galimus Fondo dalyvių veiksmus, reikšmingą Fondo turto dalį laiko likvidžiose investicijose bei turi dalį grynųjų pinigų, taip sumažindami Fondo likvidumo riziką, dalyviams pateikus paraišką parduoti vienetus.

16 pastaba. Po grynųjų aktyvų skaičiavimo datos įvykę reikšmingi turto ir įsipareigojimų pokyčiai, neįtraukti į grynųjų aktyvų vertę

Po ataskaitinio laikotarpio pabaigos reikšmingų turto ir įsipareigojimų pokyčių nebuvo.

17 pastaba. Kita reikšminga informacija apie pensijų fondo finansinę būklę, veiksniai ir aplinkybės, turėję įtakos pensijų fondo turtui ar įsipareigojimams

Kitos reikšmingos informacijos apie fondo finansinę būklę nėra.

18 pastaba. Finansinė rizika ir jos valdymo metodai.

Fondui įtaką darančių rizikų aprašymas

Fondo finansinė rizika valdoma išskaidant (diversifikuojant) investicijų portfelį pagal Fondo taisyklėse ir fondo veiklą reglamentuojamuose teisės aktuose numatytus diversifikavimo principus.

Fondo portfelio rizika ir likvidumas periodiškai įvertinami ir pateikiami investiciniam komitetui.

Su fondo investicijomis susijusios rizikos ir jų valdymas:



### 18 pastaba. Finansinė rizika ir jos valdymo metodai (tesinys)

#### Fondui įtaką darančių rizikų aprašymas

Fondo finansinė rizika valdoma išskaidant (diversifikuojant) investicijų portfelį pagal Fondo taisyklėse ir fondo veiklą reglamentuojamuose teisės aktuose numatytus diversifikavimo principus.

Fondo portfelio rizika ir likvidumas periodiškai įvertinami ir pateikiami investiciniam komitetui.

Su fondo investicijomis susijusios rizikos ir jų valdymas:

#### Infliacijos rizika

Pagreitėjus infliacijai fondo investicinio vieneto perkamoji galia atitinkamai mažėja. Valdydamas šią riziką, fondas gali naudoti išvestines finansines priemones, dalį lėšų nukreipiant į išvestines finansines priemones, kurių vertė kinta kartu su infliacijos augimo pokyčiais. Papildomai apsitraudžiant nuo infliacijos rizikos, fondų valdytojai gali pasirinkti investuoti į obligacijas, kurių vertė yra susijusi su infliacijos tempais arba keisti vidutinę fondo obligacijų finansinę trukmę.

#### Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika. Ne nuosavybės vertybinių popierių vertė gali padidėti arba sumažėti dėl pasikeitusių palūkanų normų arba dėl jų pasikeitimo ateityje lūkesčių. Valdydamas šią riziką, fondas gali naudoti išvestines finansines priemones ir keisti vidutinę fondo obligacijų finansinę trukmę.

#### Kredito rizika

Kredito rizika – rizika patirti nuostolius, dėl pablogėjusios emitento finansinės padėties arba ateities perspektyvos. Vertinant šią riziką, atsižvelgiama į emitento finansinę padėtį, įskaitant bet neapsiribojant jo pateiktomis finansinėmis ataskaitomis, kredito reitingo vertinimais, kita viešai prieinama informacija, kaip įmonės pranešimai, finansų analitikų vertinimai.

Kredito rizika yra valdoma diversifikuojant investicijų portfelį įstatymų numatyta tvarka. Tai reiškia, kad investicijos portfelyje paskirstomos taip, kad į vieno asmens perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones gali būti investuota daugiau kaip 5 procentai, bet ne daugiau kaip 10 procentų grynujų aktyvų, su sąlyga, kad tokių investicijų bendra suma nebus didesnė kaip 40 procentų grynujų aktyvų.

#### Valiutų kursų svyravimo rizika

Dėl nepalankaus užsienio valiutos kurso pokyčio euro atžvilgiu galima patirti nuostolius, jei fondas investuoja į kitos valiutos ne nuosavybės vertybinius popierius nei fondo apskaitos valiuta. Siekiant valdyti šią riziką, stengiamasi neprisiimti šios rizikos ir investuojama į eurus denominuotas finansines priemones arba rizika apdraudžiama išvestinėmis finansinėmis priemonėmis.

#### Likvidumo rizika

Fondo struktūroje 2019 metų pabaigoje nebuvo ženklų finansinių įsipareigojimų.

Likvidumo rizika yra valdoma ribojant finansinių įsipareigojimų dydį: įsipareigojimų suma vienai sandorio šaliai ar emitentui negali būti didesnė kaip 20 proc. grynujų aktyvų vertės.

#### Jautrumo analizė – akcijų ir obligacijų rinkos rizika

Fondo jautrumui rinkos rizikai įvertinti geriausia tinka beta rodiklis (skaičiuojamas naudojant fondo bei fondo palyginamojo indekso duomenis).

2019 m. pabaigoje fondo beta rodiklis sudarė 0,84 (skaičiuojant už 12 mėn.). Tai reiškia, jog 1 proc. pokytis fondo lyginamajame indekse vidutiniškai sąlygojo 0,84 proc. fondo vertės pokytį.

Ši jautrumo analizė remiasi šiomis prielaidomis:

- jog istoriniai santykiai, galioję tarp fondo investicijų bei palyginamojo indekso, galios ir ateityje;
- jog tarp fondo vertės bei palyginamojo indekso verčių laike yra tiesinis santykis.

### 19 pastaba. Investicijų grąža ir investicijų lyginamoji informacija:

#### 19.1. Lyginamasis indeksas (jei pasirinktas) ir trumpas jo apibūdinimas:

Nuo 2013 m. gegužės 15 d. Fondas naudojo palyginamąjį indeksą, kurį sudarė: 84% MSCI World All Country Free Total Return Index + 16% Merrill Lynch EMU Broad Market 1-3Y Index.

Nuo 2018 m. vasario 1 d. Fondas naudojo palyginamąjį indeksą, kurį sudarė: 28% MSCI ACWI IMI Net Total Return USD Index (MIMUAWON Index) (perskaičiuotas į EUR) + 30% FTSE EPRA Nareit Developed Europe Index (Net TRI) (NEPRA Index) + 15% Bloomberg Barclays Global-Aggregate Total Return Index Value (Hedged EUR) (LEGATREH Index) + 15% J.P. Morgan Emerging Markets Bond Index (EMBI) Global Core Hedged EUR (JPEIHDEU Index) + 7% MSCI Emerging Markets Net Total Return USD Index (M1EF Index) (perskaičiuotas į EUR) + 5% EONIA Total Return Index (DBDCONIA Index)

**19 pastaba. Investicijų graža ir investicijų lyginamoji informacija (tęsinys)**
**19.2. Apskaitos vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio rodikliai:**

	Per ataskaitinį laikotarpį	Prieš metus	Prieš 2 metus	Per paskutinius 2 metus	Per paskutinius 3 metus	Per paskutinius 5 metus
Apskaitos vieneto vertės pokytis <sup>1</sup> , proc.	17,56	(4,77)	5,21	11,95	17,78	24,50
Lyginamojo indekso reikšmės pokytis, proc.	20,57	(4,58)	7,82	15,05	24,05	47,74
Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis <sup>2</sup> , proc.	5,62	7,17	5,43	9,15	10,63	15,76
Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis <sup>3</sup> , proc.	5,95	7,11	7,24	9,32	11,80	22,95
Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas <sup>4</sup>	98,42	99,03	96,25	98,98	98,37	96,01
Alfa rodiklis <sup>5</sup> , proc.	0,51	(0,92)	(0,48)	(0,84)	(2,08)	(7,30)
Beta rodiklis <sup>6</sup> , proc.	0,84	0,85	0,73	0,86	0,85	0,74
Indekso sekimo paklaida <sup>7</sup> , proc.	1,63	1,32	1,79	2,31	3,32	11,09
IR rodiklis <sup>8</sup>	(3,17)	(0,10)	(2,03)	(1,16)	(1,03)	(0,65)

<sup>1</sup> Apskaičiuojant apskaitos vieneto vertės pokytį, neatsižvelgiama į atskaitymus nuo įmokų.

<sup>2</sup> Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis – standartinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja vieneto vertės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu.

<sup>3</sup> Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis – statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja lyginamojo indekso pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu.

<sup>4</sup> Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas – rodiklis, kuris parodo vieneto vertių ir lyginamojo indekso reikšmių statistinę priklausomybę.

<sup>5</sup> Alfa rodiklis – rodiklis, kuris parodo skirtumą tarp pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso pokyčio, esant palyginamam rizikos lygiui.

<sup>6</sup> Beta rodiklis – rodiklis, kuris parodo, kiek pasikeičia pensijų fondo apskaitos vieneto vertė pasikeitus lyginamojo indekso reikšmei.

<sup>7</sup> Indekso sekimo paklaida – rodiklis, kuris parodo, kiek vieneto vertės pokyčiai atitinka (arba seka) lyginamojo indekso reikšmės pokyčius.

<sup>8</sup> IR rodiklis (angl. information ratio) – rodiklis, kuris parodo aktyvaus investicinių priemonių portfelio valdymo naudą.

**19.3. Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis ir vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis (%).**

	Per paskutinius 3 metus	Per paskutinius 5 metus	Per paskutinius 10 metų <sup>4</sup>	Nuo veiklos pradžios <sup>4</sup>
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis <sup>1</sup>	5,61	4,48	-	4,27
Vidutinis pensijų fondo lyginamojo indekso reikšmės pokytis <sup>2</sup>	7,45	8,12	-	9,05
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis <sup>3</sup>	6,14	7,05	-	6,33
Vidutinis pensijų fondo lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis	6,81	10,27	-	10,01

<sup>1</sup> Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis – tai geometrinis metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių vidurkis.

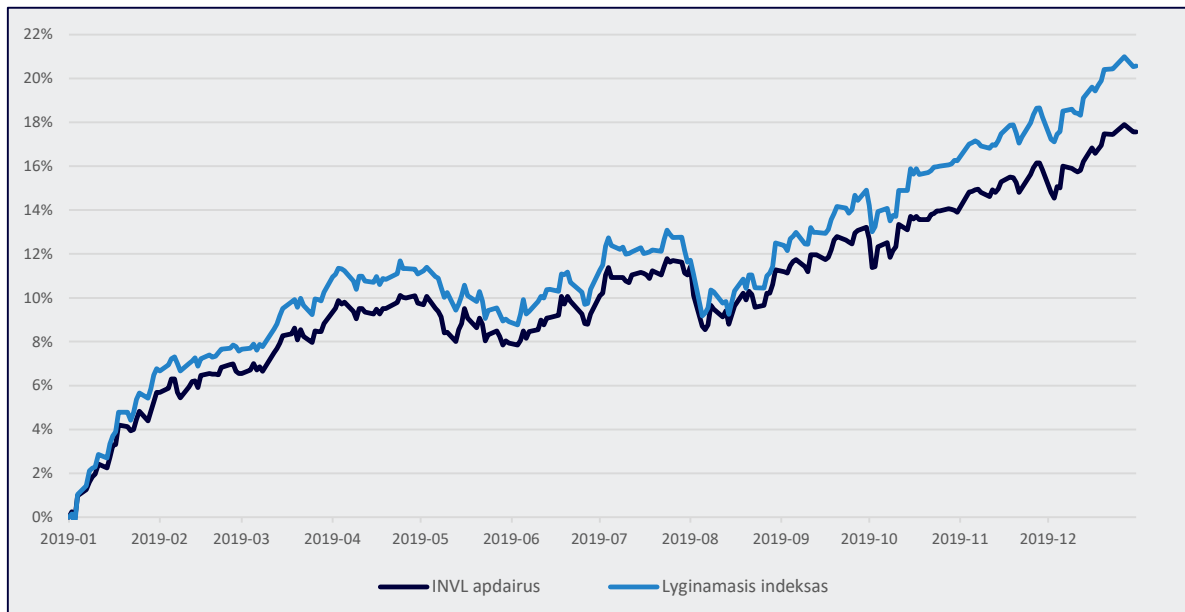
<sup>2</sup> Vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis – tai geometrinis metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių vidurkis.

<sup>3</sup> Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis – tai metinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis už nurodytą laikotarpį.

<sup>4</sup> Fondas veikia nuo 2013 m. kovo 15 d.

19 pastaba. Investicijų graža ir investicijų lyginamoji informacija (tesinys)

Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso pokytis laikotarpiu nuo 2019-01-01 iki 2019-12-31



20 pastaba. Išlaidų ir apyvartumo rodikliai:  
2019 m.

Atskaitymai	Atskaitymų dydis (%)		Per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotų atskaitymų suma, Eur	Procentinė dalis nuo ataskaitinio laikotarpio vidutinės grynujų aktyvų vertės
	Maksimalus, nustatytas steigimo dokumentuose	Ataskaitiniu laikotarpiu taikytas		
Už valdymą				
nekintamas dydis	1,5 proc. nuo vidutinės metinės GA vertės	1,5 proc. nuo vidutinės metinės GA vertės	29 103	1,49
sėkmės mokestis	Netaikomas	Netaikomas	-	-
Kitos veiklos išlaidos (dalinio atsiėmimo)	10 proc., kai dalis Fonde sukauptų lėšų atsiimama nuo paskutinio lėšų atsiėmimo nepraėjus dviem kalendoriniams metams	10 proc., kai dalis Fonde sukauptų lėšų atsiimama nuo paskutinio lėšų atsiėmimo nepraėjus dviem kalendoriniams metams	206	-
Depozitoriumui	ne daugiau kaip 0,3 proc. nuo Fondo vidutinės metinės GA vertės	ne daugiau kaip 0,55 proc. nuo Fondo vidutinės metinės GA vertės	3 600	0,18
Už sandorių sudarymą	nuo 2019-04-25 kitų faktinių išlaidų suma negali viršyti 0,99 proc. nuo vidutinės metinės Fondo GA vertės (iki 2019-04-24 taikytas 3 proc. dydis)	nuo 2019-04-25 kitų faktinių išlaidų suma negali viršyti 0,99 proc. nuo vidutinės metinės Fondo GA vertės (iki 2019-04-24 taikytas 3 proc. dydis)	896	0,05
Už auditą			3 267	0,17
Kitos veiklos išlaidos (banko mokesčiai)			457	0,02
Išlaidų, įskaičiuojamų į BIK, suma, Eur				36 427
BIK % nuo GAV*				1,86
Tikėtinas sąlyginis BIK (%)*				2,19
Visų išlaidų suma, Eur				37 529
PAR (%)**				(26,95)

\* Bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) – procentinis dydis, kuris parodo, kokia vidutinė subjekto grynujų aktyvų dalis skiriama jo valdymo išlaidoms padengti. Šios išlaidos tiesiogiai sumažina investuotojo investicijų grąžą. Pažymėtina, kad, skaičiuojant BIK, į sandorių sudarymo, įmokų mokesčių išlaidas neatsižvelgiama. Kadangi daugiau kaip 10 proc. pensijų fondo grynujų aktyvų investuota į kitus kolektyvinio investavimo subjektus ir ne visi šie kolektyvinio investavimo subjektai skaičiuoja savo BIK, pensijų fondui yra skaičiuojamas tikėtinas sąlyginis bendrasis išlaidų koeficientas.

\*\* Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą. Subjektai, kurių PAR aukštas, turi daugiau sandorių sudarymo išlaidų.

20 pastaba. Išlaidų ir apyvartumo rodikliai (tesinys)  
2018 m.

Atskaitymai	Atskaitymų dydis (%)		Per atskaitinį laikotarpį priskaičiuotų atskaitymų suma, Eur	Procentinė dalis nuo atskaitinio laikotarpio vidutinės grynujų aktyvų vertės
	Maksimalus, nustatytas steigimo dokumentuose	Atskaitiniu laikotarpiu taikytas		
Už valdymą				
nekintamas dydis	1,5 proc. nuo vidutinės metinės GA vertės	1,5 proc. nuo vidutinės metinės GA vertės	23 146	1,26
sėkmės mokestis	Netaikomas	Netaikomas	-	-
Kitos veiklos išlaidos (nutraukimo mokestis)	10 proc., kai dalis Fonde sukauptų lėšų atsiimama nuo paskutinio lėšų atsiėmimo nepaėjus dviem kalendoriniams metams (iki 2018-06-14 nebuvo)	10 proc., kai dalis Fonde sukauptų lėšų atsiimama nuo paskutinio lėšų atsiėmimo nepaėjus dviem kalendoriniams metams (iki 2018-06-14 nebuvo)	-	-
Kitos veiklos išlaidos (kiti mokesčiai)	4 proc., kai dalis Fonde sukauptų lėšų atsiimama nuo paskutinio lėšų atsiėmimo nepaėjus dviem kalendoriniams metams	4 proc., kai dalis Fonde sukauptų lėšų atsiimama nuo paskutinio lėšų atsiėmimo nepaėjus dviem kalendoriniams metams	-	-
Depozitoriumui	ne daugiau kaip 0,3 proc. nuo Fondo vidutinės metinės GA vertės	ne daugiau kaip 0,55 proc. nuo Fondo vidutinės metinės GA vertės	2 734	0,15
Už sandorių sudarymą	kitų faktinių išlaidų suma negali viršyti 3 proc. nuo metinės Fondo GA vertės (iki 2018-06-14 negalėjo viršyti 4 procentų nuo metinės Fondo GA vertės)	kitų faktinių išlaidų suma negali viršyti 3 proc. nuo metinės Fondo GA vertės (iki 2018-06-14 negalėjo viršyti 4 procentų nuo metinės Fondo GA vertės)	4 433	0,24
Už auditą			2 541	0,14
Kitos veiklos išlaidos (banko mokesčiai)			136	0,01
Išlaidų, įskaičiuojamų į BIK, suma, Eur				28 557
BIK % nuo GAV*				1,56
Tikėtinas sąlyginis BIK (%)*				1,83
Visų išlaidų suma, Eur				32 990
PAR (%)**				150,70

\* Bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) – procentinis dydis, kuris parodo, kokia vidutinė subjekto grynujų aktyvų dalis skiriama jo valdymo išlaidoms padengti. Šios išlaidos tiesiogiai sumažina investuotojo investicijų grąžą. Pažymėtina, kad, skaičiuojant BIK, į sandorių sudarymo, įmokų mokesčių išlaidas neatsižvelgiama. Kadangi daugiau kaip 10 proc. pensijų fondo grynujų aktyvų investuota į kitus kolektyvinio investavimo subjektus ir ne visi šie kolektyvinio investavimo subjektai skaičiuoja savo BIK, pensijų fondui yra skaičiuojamas tikėtinas sąlyginis bendrasis išlaidų koeficientas.

\*\* Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą. Subjektai, kurių PAR aukštas, turi daugiau sandorių sudarymo išlaidų.

20 pastaba. Išlaidų ir apyvartumo rodikliai (tęsinys)

Toliau pateikiamos visos paslaugos, kurios buvo suteiktos atliekant Fondo metinių finansinių ataskaitų auditą:

	Ataskaitinio laikotarpio	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio
Finansinių ataskaitų audito paslaugos pagal sutartis	3 267	2 541
Užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų sąnaudos	-	-
Konsultacijų mokesčių klausimais sąnaudos	-	-
Kitų paslaugų sąnaudos	-	-
<b>Iš viso:</b>	<b>3 267</b>	<b>2 541</b>

21 pastaba. Per ataskaitinį laikotarpį faktiškai gautos ir išmokėtos lėšos:

	Finansiniai metai, Eur	Praėję finansiniai metai, Eur
Bendra gautų lėšų suma	779 738	404 176
Valstybinio socialinio draudimo fondo pervestos dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos ir iš valstybės biudžeto lėšų už dalyvį mokamos pensijų įmokos	-	-
Pačių dalyvių ir darbdavių ar kitų trečiųjų asmenų įmokėtos lėšos	607 682	369 238
Paties dalyvio įmokėtos lėšos	384 957	216 355
Darbdavių ir kitų trečiųjų asmenų įmokėtos lėšos	222 725	152 883
Valstybinio socialinio draudimo fondo sumokėti delspinigiai	-	-
Iš garantijų rezervo sumokėtos lėšos	-	-
Iš kitų tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų pervestos lėšos	157 334	34 938
Iš kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų pervestos lėšos	14 722	-
Bendra išmokėtų lėšų suma	345 674	501 978
Vienkartinės išmokos dalyviams	9 712	17 921
Periodinės išmokos dalyviams	-	-
Išmokos anuiteto įsigijimui	-	-
Į kitų tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomus pensijų fondus pervestos lėšos	287 021	382 357
Į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomus pensijų fondus pervestos lėšos	107	-
Išstojuosiemis dalyviams išmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondų atveju)	13 947	32 485
Paveldėtojams išmokėtos lėšos	-	-
Kitais pagrindais išmokėtos lėšos (dalinis išpirkimas)	34 887	69 215

**VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS (NEAUDITUOTA)**

23. Bendri duomenys apie Pensijų fondo dalyvius:

	Iš viso
<b>Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pradžioje</b>	954
<b>Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:</b>	1 189
iš jų dalyviai, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą	-
iš jų dalyviai, gaunantys periodines pensijų išmokas	-
iš jų dalyviai, kurių amžius neatitinka tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės gimimo metų ribų (pildoma tik tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo atveju)	-
<b>Dalyvių skaičiaus pokytis</b>	235
<b>Bendras prisijungusių dalyvių skaičius:</b>	305
iš jų dalyviai, priskirti pensijų fondui atsitiktine tvarka (pildoma tik tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo atveju)	-
iš jų dalyviai, pensijų kaupimo sutartis sudarę pirmą kartą	276
iš jų dalyviai, atėję arba perkelti iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomų fondų	25
iš jų dalyviai, atėję iš kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomų fondų	4
<b>Bendras pasitraukusių dalyvių skaičius:</b>	70
išėję į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomus fondus dalyviai	50
išėję į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomus fondus dalyviai	1
perkelti į kitą pensijų fondą (pildoma tik tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo atveju)	-
išstoję dalyviai (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	15
sulaukę nustatyto pensijos amžiaus ir pasinaudoję teise į pensijų išmoką (vienkartinę išmoką, anuitetą ir jų derinį) dalyviai	4
pasinaudoję Pensijų kaupimo įstatymo suteikta galimybe vienašališkai nutraukti pirmą kartą sudarytą sutartį dalyviai	-
mirę dalyviai	-

**VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI**

24. Per ataskaitinį laikotarpį faktiškai gautos ir išmokėtos lėšos:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 21 pastaboje.

**IX. INFORMACIJA APIE GARANTIJŲ REZERVĄ**

25. Pensijų fondo taisyklėse nustatyti įsipareigojimai garantuoti tam tikrą pajamingumą, garantuojamo pajamingumo dydis, per ataskaitinį laikotarpį į garantinį rezervą įmokėtų įmokų suma, jo investicinių priemonių portfelis, panaudojimo priežastis ir panaudota suma, rezervo dydis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir kita svarbi informacija:

Pensijų fondo taisyklėse garantuotas pajamingumas nėra nustatytas, todėl garantijų rezervas nėra formuojamas.

**X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĖŠAS**

26. Pensijų fondo reikmėms pasiskolintos lėšos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:

Per ataskaitinį laikotarpį ir jo pabaigoje pensijų fondo reikmėms pasiskolintų lėšų nebuvo.

**XI. KITA INFORMACIJA**

27. Paaiškinimai, komentarai, iliustruojamoji grafinė medžiaga ir kita svarbi informacija apie pensijų fondo veiklą, kad būtų galima tinkamai įvertinti fondo veiklos pokyčius ir rezultatus:

Informacija pateikta aiškinamojo rašto 19 pastaboje.

**XII. ATSAKINGI ASMENYS**

28. Konsultantų, kurių paslaugomis buvo naudotasi rengiant ataskaitą (finansų maklerio įmonės, auditoriai, kt.), vardai, pavardės (juridinių asmenų pavadinimai), adresai, leidimo verstis atitinkama veikla pavadinimas ir numeris:

Konsultantų paslaugomis ruošiant ataskaitas nebuvo naudotasi.

29. Ataskaitą parengusių asmenų vardai, pavardės, pareigos, darbovietė (jeigu ataskaitą rengę asmenys nėra bendrovės darbuotojai):

Ataskaitas parengė valdymo įmonės darbuotojai.

30. Valdymo įmonės vadovo, vyriausiojo finansininko, ataskaitą rengusių asmenų ir konsultantų patvirtinimas, kad joje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką Pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui:

Aš, UAB „INVL Asset Management“ generalinė direktorė Laura Križinauskienė, patvirtinu, kad ataskaitoje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką Pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

\_\_\_\_\_  
(parašas)

Aš, UAB „INVL Asset Management“ fondų apskaitos vadovė Aušra Montvydaitė, patvirtinu, kad ataskaitoje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką Pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

\_\_\_\_\_  
(parašas)

31. Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją:

31.1. už ataskaitą atsakingi įmonės valdymo organų nariai, darbuotojai ir vadovas:

Vardas ir pavardė	Laura Križinauskienė	Aušra Montvydaitė
Pareigos	Generalinė direktorė	Fondų apskaitos vadovė
Telefono numeris	(8~7) 005 59 59	(8~6) 264 55 82
Fakso numeris	(8~5) 279 06 02	(8~5) 279 06 02
El. pašto adresas	laura.krizinauskiene@invl.com	ausra.montvydaite@invl.com

31.2. Jeigu ataskaitą rengia konsultantai arba ji rengiama padedant konsultantams, nurodyti konsultantų vardus, pavardes, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresus (jeigu konsultantas yra juridinis asmuo, nurodyti jo pavadinimą, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresą bei konsultanto atstovo(-ų) vardą, pavardę); pažymėti, kokias konkrečias dalis rengė konsultantai arba kokios dalys parengtos jiems padedant, ir nurodyti konsultantų atsakomybės ribas.

Konsultantų paslaugomis rengiant ataskaitas nesinaudota.